

Raadsvragen

Beantwoording van de schriftelijke vragen, gesteld door de fractie van PvdA naar aanleiding van de informatieavond voor de buurt Zwanenbalg over de warmtetransitie op 14 februari 2023

Aan de fractie van de PvdA, in afschrift aan de leden van de gemeenteraad,

Op 24 februari 2023 heeft u naar aanleiding van het artikel 'Zwanenbalg van het gas af' in het Noordhollands Dagblad van 13 februari 2023, Regio blz.2, de volgende vragen gesteld. Het antwoord vindt u onder de vraag.

De context van de vragen, zoals door de fractie PvdA is verwoord:

Uit het bericht* van het Noordhollands Dagblad van maandag 13 februari 2023 vernemen wij het bericht dat Zwanenbalg van het gas af moet. In het bericht wordt ook aangegeven dat er de volgende dag een gesprek plaats gaat vinden tussen de bewoners en de wethouder over hoe dit vorm moet krijgen en dat het gesprek moet leiden tot een plan waar iedereen zich in kan vinden. Van bewoners uit de buurt Zwanenbalg hebben wij vernomen dat dit gesprek niet aan de verwachting voldaan heeft. Het werd als 'rommelig' ervaren en de bewoners worden, voor hun gevoel, op kosten gejaagd. De kosten zouden variëren van zo'n 10.000 euro tot een kleine 50.000 euro. Hierover hebben wij de volgende vragen:

1. Hoe vindt het college zelf dat dit gesprek is verlopen?

De informatieavond is niet verlopen, zoals we dat graag hadden gezien. Het was een eerste informatieavond waarin we met bewoners van Zwanenbalg van gedachten wilden wisselen over het aardgasvrij maken van de buurt. Het doel was vooral informatie geven, vragen beantwoorden, ideeën uitwisselen en samen nadenken over vervolgstappen. Voor een groot deel van de aanwezigen heeft deze avond niet gebracht wat zij ervan hoopten of verwachtten. Dat betreuren wij uiteraard.

We staan met elkaar voor een grote uitdaging en hebben daarbij de inbreng van inwoners nodig. En door met elkaar in gesprek te gaan en te blijven, kunnen we de behoeften van inwoners beter begrijpen en hen voorzien van relevante informatie.

2. Heeft dit gesprek geleid tot een plan waar iedereen zich in kan vinden?

Het doel van het gesprek was niet om nu al tot een plan te komen. In april 2023 starten we met een werkgroep die gaat werken aan een uitvoeringsplan voor het aardgasvrij maken van de wijk. De bewoners van Zwanenbalg is gevraagd aan deze werkgroep deel te nemen.

3. Klopt het dat de bewoners van Zwanenbalg verplicht worden om van het gas af te gaan?

Alle gebouwen in Nederland zullen op enig moment aardgasvrij moeten worden. De overheid kan de inwoners nu niet verplichten om van het gas af te gaan. Als de Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (Wgiw) wordt ingevoerd, kan dat wel. De Wgiw stelt gemeenten dan in staat om verplicht tot gasafsluiting in bestaande gebieden over te kunnen gaan.

De drie stappen die we in volgorde dan moeten nemen:

1. Gemeenten moeten over een warmteprogramma beschikken. Daarvoor hebben we de Transitie Visie Warmte, met daarin vooral uitwerking van procedures.
2. Per wijk is een uitvoeringsplan met acties nodig. Dat is onderdeel van het omgevingsplan, waarbij zorgvuldige participatie met belanghebbenden belangrijk is.
3. Hierna kan de gemeente gebieden aanwijzen om van het gas af te sluiten. Er moet voldoende tijd zijn voor bewoners om zich op deze afsluiting voor te bereiden.

De Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (Wgiw) zal naar verwachting in 2024 worden vastgesteld. In de loop van 2023 bereiden we een voorstel voor de gemeenteraad voor, hoe de gemeente Den Helder deze wet gaat toepassen.

4. Wanneer en hoe is besloten dat Zwanenbalg van het gas af moet?

Met het sluiten van het Klimaatakkoord van Parijs heeft Nederland beloofd in 2050 aardgasvrij te zijn. Een van de gevolgen hiervan is dat alle woningen en gebouwen andere energiebronnen gaan gebruiken voor koken en stoken.

De gemeenteraad van Den Helder heeft in juni 2016 unaniem de motie "Den Helder energieneutraal in 2040" aangenomen. Dit duidelijke signaal is door het vorige college opgepakt en is in de door het Rijk opgedragen Transitie Visie Warmte gekomen. (Zie 2021-052837, raadsvoorstel vaststelling Transitievisie warmte.) In Den Helder is deze visie eind 2021 vastgesteld. Daarin staat onder meer dat onze gemeente al in 2040 CO₂-neutraal wil zijn. Omdat aardgas een belangrijke bron van CO₂ is, wordt de transitie naar aardgasvrij gemaakt. In de visie staat ook welke buurten eenvoudiger aardgasvrij kunnen worden dan andere. Zwanenbalg is er daar één van.

De keuze om o.a. met Zwanenbalg te starten is ook gemaakt omdat er vanuit de buurt al ideeën waren ontstaan voor een uitvoeringsplan. In Zwanenbalg is het aardgasvrij maken van woningen eenvoudiger te realiseren dan in andere wijken in onze gemeente. De meeste woningen zijn daar namelijk goed geïsoleerd en enkele woningen zijn zelfs al energieneutraal gemaakt.

Daarom is in de Transitievisie Warmte Zwanenbalg als een van de buurten aangewezen waarin het goed mogelijk is voor 2040 van het gas af te zijn.

Afspraken over hoe en wanneer dat gaat gebeuren komen te staan in het Uitvoeringsplan dat we samen met inwoners gaan maken.

5. Zijn er alternatieven aangeboden aan de bewoners?

Tijdens de avond zijn kort mogelijke alternatieven voor aardgas besproken. Het ging daarbij vooral om 'all-electric' (volledig elektrische) oplossingen. Dat betekent dat alle energie die men thuis gebruikt voortkomt uit elektrische bronnen. Denk daarbij aan warmtepompen, zonnepanelen en zonneboilers.

We staan aan het begin van het traject om tot een keuze te komen uit nog te bepalen alternatieven.

6. Is er rekening gehouden met de kosten die dit besluit met zich meebrengt?

Om de verduurzamingsmaatregelen betaalbaar te maken zijn er subsidies en andere financiële regelingen waar bewoners een beroep op kunnen doen. Omdat de mogelijkheden en kosten per huis uiteen kunnen lopen, adviseren we de inwoners een Woningverbeterplan aan te vragen. Dit kan via duurzaamheidsspecialist Susteen (zie punt 8). De gemeente subsidieert dit traject ook.

De insteek van het aardgasvrij maken van de woning is om ook een besparing op de energierekening te krijgen. Daarmee verdient de investering zich terug én krijgen bewoners meer comfort in hun woning.

7. Door wie worden deze kosten betaald?

Voor een groot deel betalen de huiseigenaren dit zelf. Om hen zoveel mogelijk tegemoet te komen, zijn er subsidies beschikbaar en aantrekkelijke verduurzamingsleningen (zie punt 8).

8. Zijn er subsidiemogelijkheden aangeboden?

Er zijn verschillende subsidiemogelijkheden aangeboden tijdens de bijeenkomst. En ook via welke websites deze informatie te vinden is. Deze informatie is ook opgenomen in de presentatie die is nagestuurd naar de inwoners. Er waren communicatiemiddelen in de zaal beschikbaar met een overzicht van de verschillende mogelijkheden. Hieronder zetten wij ze op een rijtje.

Energieadvies aan huis

- www.denhelder.nl/woningverbeterplan (Susteen)
- Warmtecoaches: momenteel worden in de gemeentes Hollands Kroon en Den Helder vrijwillige warmtecoaches (gratis) opgeleid. Zij helpen inwoners die dat willen met het energiezuinig maken van hun huis.

Subsidies

- www.denhelder.nl/energiesubsidie (isolatie)
- www.duurzaambouwloket.nl/subsidiecheck
- ISDE: <https://www.rvo.nl/subsidies-financiering/isde>

Woonlening

- www.denhelder.nl/woonlening

Voor meer informatie over verduurzaming eigen woning:

- www.duurzaambouwloket.nl/den-helder

9. Hoe denkt de gemeente om te gaan met bewoners die het plan niet financieel kunnen/willen dragen, maar wel in deze wijk woonachtig zijn?

Eerst bekijken we wat de mogelijkheden zijn. Een collectieve aanpak kan bijvoorbeeld de kosten flink omlaag brengen. In het uitvoeringsplan komt het financiële plaatje ook uitgebreid aan de orde. Hoe we met bewoners die het plan niet financieel kunnen of willen dragen omgaan, zal daarbij ook aan bod komen. Dat is toch veelal maatwerk.

10. Gaat er een volgend gesprek plaatsvinden tussen het college en de bewoners van Zwanenbalg om de (eventuele) onduidelijkheden weg te nemen?

Dit was een eerste informatieavond en daarop komt zeker een vervolg. We betrekken inwoners actief bij de voorbereidingen. Diverse mensen hebben zich al aangemeld om mee te denken. In april starten we met een eerste bijeenkomst met een werkgroep van bewoners.

11. Hoe denkt het college organisatie en communicatie in het (eventuele) vervolggesprek met de bewoners te verbeteren.

We hebben deze avond inmiddels uitgebreid geëvalueerd, zowel intern als met de voorzitter van de bewonersvereniging. Voor iedereen was duidelijk dat de informatieavond niet aan de verwachtingen heeft voldaan. Wij doen ons uiterste best om de communicatie met inwoners te verbeteren. Ons uitgangspunt is om de bewoners van Zwanenbalg zo goed mogelijk mee te nemen in de omschakeling naar een andere manier van koken en verwarmen.

Een volgende stap stemmen we in samenspraak met de bewonersvereniging en de werkgroep van bewoners af. Daarnaast komt er een plan hoe wij in de gehele gemeente gaan communiceren over het aardgasvrij maken van woningen.

Bij een volgende bijeenkomst betrekken we actief de bewoners bij de voorbereidingen. Zo spelen we beter in op de informatiebehoefte die inwoners hebben.

Den Helder, 30 maart 2023.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Den Helder

J.A. (Jan) de Boer MSc.
burgemeester

M.J. (Marc) Pothast
secretaris

